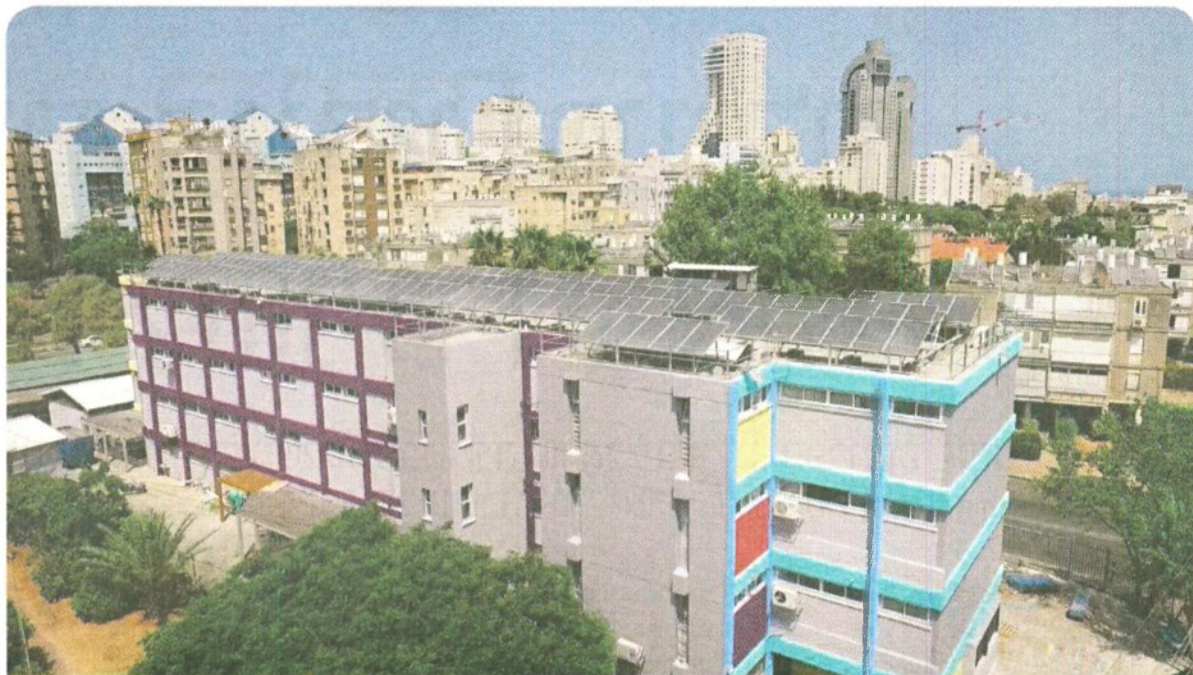

26.05x33.69	1	13	עמוד	הארץ - Eco - Trend	16/01/2018	61898501-8
תנייה מרים פיירברג - ראש עיריית נתניההעיר נתניה נתני - 61387						

הסברה בבתי הספר | צילום: אדוסיסטם

פאנלים סולאריים על גג מכנה חינוך בנתניה | צילום: יח"צ

נתניה: מודל להתיעלות אנרגטית

צוות ניהול אנרגיה עירוני לצמצום בצריכת החשמל והמים, התקנת אמצעים לחיטכון באנרגיה במבנים ובמרחב העירוני, פעולות הסברה וחינוך אודות חשיבות החיטכון באנרגיה - עיריית נתניה, בהובלת מרים פיירברג-איכר, מממשת את החזון 'עיר מבטיחה ומקיימת' | רונית שנבאי

מרים פיירברג-איכר | צילום: פלג אלקלעי

מערכות לבקרת תאורה במגרשי ספורט. כמו כן, צומצמה התאורה סביב אתרי הטבע העירוניים, ואף הותקן טיימר להגבלת שעות ההארה של המצוק בחוף הים בעונת ההטלה של צבי ים. מעבר ל-16 בתי-הספר שבהם הותקנו פאנלים סולאריים, השלימה הרשות סקר לבחירת 60 אתרים נוספים להצבת הפאנלים, ובימים אלו נערכת הערייה ליישום שלב א' בפרויקט להתקנת פאנלים ב-14 מבנים נוספים. פרויקט זה מהווה נדבך חשוב בפעולות העירוניות בתחום האנרגיה, בדגש על שימוש באנרגיות מתחדשות והפחתת השימוש במקורות מזהמים להפקת חשמל.

חינוך ומודעות

לצד צעדי ההתייעלות הללו, מקיימת עיריית נתניה פעולות הסברה וחינוך לקהילה אודות חשיבות החיטכון באנרגיה. במבני החינוך מתבצעת הסברה על חינוך סביבתי וקידום תחום הקיימות, כחלק מהמדיניות העירונית לעיר ירוקת ומקיימת. בנתניה קיימים עשרות בתי-ספר וגנים בעלי הסמכה ירוקה של המשרד להגנת הסביבה, שבמסגרתם הם נדרשים להוכיח חיטכון בצריכת החשמל של המבנה. כמו כן, במגוון בתי-ספר מוטמעות תוכניות חינוכיות בנושאי סביבה המשלבות חיטכון בצריכת משאבים וחשמל.

תוכנית 'נתיב האור' של חברת החשמל, אשר שמה דגש בהתייעלות אנרגטית, מיושמת מדי שנה ב-30 בתי-ספר יסודיים, ובשנת 2015 אף קיבלה הערייה את ציון לשבח 'יקיר נתיב האור'. בכתב-ספר אלו, תלמידים המוגדרים 'נא-מני אנרגיה' הם הגרעין הסוחף של המודעות הבית-ספרית לנושא. כמו כן, פועלת בחטיבות הביניים תוכנית ההתייעלות אנרגטית במטרה להטמיע בקרב התלמידים והצוות החינוכי דרכי

החינוך, אגף אחזקות, אגף איכות ותכנון וממונה האנרגיה העירוני. בשנה האחרונה מאפשר התקן החדש לניהול אנרגיה לבצע בחינה מעמיקה של פעולות ההתייעלות האנרגטית וקבלת החלטות מושכלות להמשך הדרך הנדרשת ליישום ההתייעלות. במטרה להתייעל בצריכת החשמל בעיקר, החל צוות האנרגיה העירוני בבקרה ובניתוח יעילות של מגוון הפרויקטים המיושמים בעירייה בשנים האחרונות. ניתוח זה כלל הגדרה של יעדים ברורים לצמצום בצריכת החשמל והמים ושל אופן המדידה, וניתוח של צריכת החשמל והמים באתרים השונים שבהם הוטמעו פעולות ההתייעלות.

המעקב וניתוח הממצאים הניב לעיתים תוצאות מפתיעות. לצד הפרויקטים שרמת החיטכון מהם הגיעה לעשרות אחוזים כצפוי, נמצאו פרויקטים שהניבו תוצאות לא ברורות ונדרש ניתוח מעמיק נוסף לבחינת יעילותם. כמו כן, פעולות שונות שאליהן יוחסו רמות חיטכון מעטות, הניבו חיטכון גבוה מהצפוי. ניתוח זה מאפשר כיום לצוות העירוני לבחון עלות מול תועלת, ולנתב את העשייה העירונית ואת המשאבים הנדרשים לפעולות שייבאו את מרב החיטכון.

מבין הפרויקטים שנבחנו, ניתן לציין בנייה ירוקה ושימור אנרגיה בתכנון ובהקמה של מבני ציבור; התקנת אמצעים לחיטכון באנרגיה במבני עירייה שונים כגון מערכות כיבוי אוטומטיות ונורות פנים חסכוניות; החלפת מזגנים ליעילים אנרגטית והצבת שלטי הסברה לעובדים. כמו כן, בוצעו סקרי אנרגיה פרטניים במבנים נבחרים שבהם מיושמות תוכניות התייעלות ממוקדות פר מבנה. במרחב העירוני החלו בהתקנת גורפי לד בתאורת הרחובות וברמזורים, ובהתקנת

התייעלות אנרגטית, הפחתת מזהמי אוויר ואמנות אקלים - בעיריית נתניה אלו הן לא רק סיסמאות להפחתת צריכת האנרגיה, אלא פעולות יומיומיות המתבצעות בהתאם לתוכנית רב-שנתית. על המלאכה מופקד אגף איכות הסביבה, המכוון את כלל גופי העירייה ליעול הצריכה הקיימת ולהפחתת ניצול המשאבים הקיימים. בהיבט זה מהווה עיריית נתניה דוגמה ומודל להתייעלות אנרגטית עבור הרשויות ברחבי הארץ.

בהובלת ראש העיר, מרים פיירברג-איכר, חתומה הערייה על 'אמנת האקלים' של פורום ה-15 במרכז השלטון המקומי להפחתת פליטות גזי חממה וזיהום אוויר, והיא מיישמת הלכה למעשה את עקרונות 'עיר חכמה' בתחום איכות הסביבה. כמו כן, השנה הוסמכה העירייה על-ידי מכון התקנים בתקן איכות השישי לרשות - איזו 50001, התקן הישראלי לניהול האנרגיה - המחייב ביצוע בקרה ומעקב קבועים אחר צריכת האנרגיה הרשותית. פעולות הנבחנות על-ידי המכון מדי שנה. זאת, בנוסף לאמנת האקלים המשלבת מגוון פרויקטים בתוכניות העבודה העירוניות, שמטרתם התייעלות אנרגטית וחיטכון בצריכת משאבים בדרך לצמצום גזי חממה ומזהמי אוויר.

קיימות והתייעלות

עיריית נתניה מעניקה חשיבות רבה לנושא הקיימות וההתייעלות האנרגטית, ובחזון ראש העיר אף מצוין כי נתניה הינה עיר 'מבטיחה ומקיימת'. כמו כן, הוקם בעירייה צוות ניהול אנרגיה עירוני שתפקידו הוא ליישום ובקרה אחר תוכנית עבודה רב-שנתית בנושא וקידום העיר בתחום. הצוות כולל נציגים ממנהל התפעול - אגף איכות הסביבה; מנהל ההנדסה, מנהל הכספים, מנהל

פעולה לחיטכון בחשמל, ולקראת סוף שנת הלימודים מתבקשים התלמידים להציג פרויקטים בתחום.

בד בבד, נדרשים גם עובדי הרשות עצמם להטמיע וליישם התנהלות חסכונית, כחלק מהמדיניות העירונית ויישום תקן ניהול האנרגיה, ובשל כך מיישמת הרשות מגוון הדרכות ופעילויות העשרה לעובדים בנושא חיטכון בצריכת החשמל וניהול משאבים. כך, באמצעות מגוון הפרויקטים, העלאת מודעות העובדים וניהול מושכל של המשאבים, מצליחה עיריית נתניה לקדם התייעלות אנרגטית נכונה ומבוקרת - כזו שתאפשר הפחתה ממשית במזהמי אוויר ובגזי חממה, ותתרום לחיטכון כלכלי ולהעלאת המודעות הציבורית לנושא.